

Artistiek Zwemmen

JAARVERSLAG 2019 ACTIES 2020

Vlaamse Zwemfederatie vzw

Vlaamse Zwemfederatie vzw
Burg. Maenhautstraat 100-102
9820 Merelbeke

Tel: 09/220.53.87
info@zwemfed.be

INHOUDSTABEL

CIJFERGEGEVENS	3
CLUBS ARTISTIEK ZWEMMEN	3
SPORTERS	3
TRAINERS – OPLEIDINGEN EN BIJSCHOLINGEN	5
SPORTAANBOD COMPETITIE, RECREATIE, BREVETTENDAGEN	7
TALENTDETECTIE- EN ONTWIKKELING	8
JURYOPLEIDINGEN	9
WERKING VLAAMSE SPORTCOMMISSIE ARTISTIEK ZWEMMEN	11

Clubs Artistiek Zwemmen

Door het beperkt aantal clubs, hebben clubschommelingen veel effect op het totaal ledenaantal Artistiek Zwemmen. Geïnteresseerde beoefenaars moeten ook verre verplaatsingen doen om deze sport te beoefenen.

De VZF wil inzetten op **behoud van de huidige clubs en hun leden** en zal o.a. door de organisatie en aanwezigheid op een jaarvergadering met alle clubs een nauwere band proberen hebben met de clubs en vinger aan de pols houden als bepaalde clubs problemen hebben die hun voortbestaan hypothekeren.

Aantal clubs Artistiek Zwemmen aangesloten bij VZF

Antwerpen	2	AZSC, RSCM
West-Vlaanderen	4	BZK, KVO, SKF, (OK*)
Oost-Vlaanderen	2	DDZZ, ZNA
Limburg	3	SCB, ZCM, ADC
Vlaams-Brabant	3	WIOS, LAQUA, ATLZ

14

* OK is momenteel niet actief wegens de opstart van het PPS zwembad in Kortrijk.

In 2019 werd gestart met een project om nieuwe clubs/afdelingen Artistiek Zwemmen op te richten, hiervoor werd een oproep gedaan naar kandidaten, ex-zwemsters, die in hun buurt een nieuwe clubs/afdeling Artistiek zwemmen willen beginnen. Hierop kwamen 2 reacties op, waarvan 1 met de intentie in 2020 een afdeling in Blankenberge en Oostende op te starten.

Acties 2020:

- De VZF zal in 2020 contact opnemen met de 3 clubs die niet zijn aangesloten bij de VZF
 - 3 clubs zijn niet aangesloten bij de VZF:
 - Dolfijntjes Koksijde – Gezinssportfederatie
 - EDRA Rotem - Gezinssportfederatie
 - SynchroWave - Mechelen
- Project opstart nieuwe afdelingen/clubs AZ verder zetten. O.a. oproep zal gelanceerd worden naar grote zwemclubs met de vraag of er interesse is om een afdeling Artistiek Zwemmen op te starten.

Sporters

Los van de jaarlijkse kleine schommelingen, is er een continue stijging waar te nemen van het aantal competitiesporters artistiek zwemmen. Bij de invoering van verplichte competitiebrevetten 2013 zagen we even het aantal jonge zwemsters terugvallen, maar deze negatieve tendens is ondertussen terug gekeerd. Ook in 2017 zagen we een lichte daling, maar globaal binnen deze beleidsperiode nemen we een stijging van 5,2% waar.

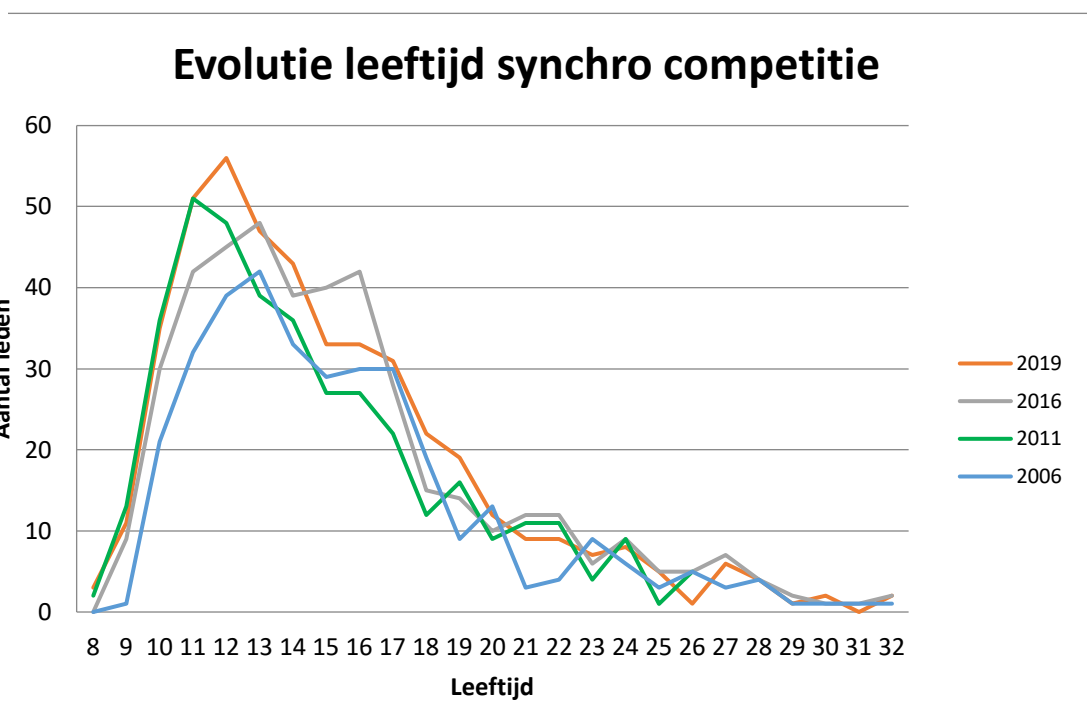
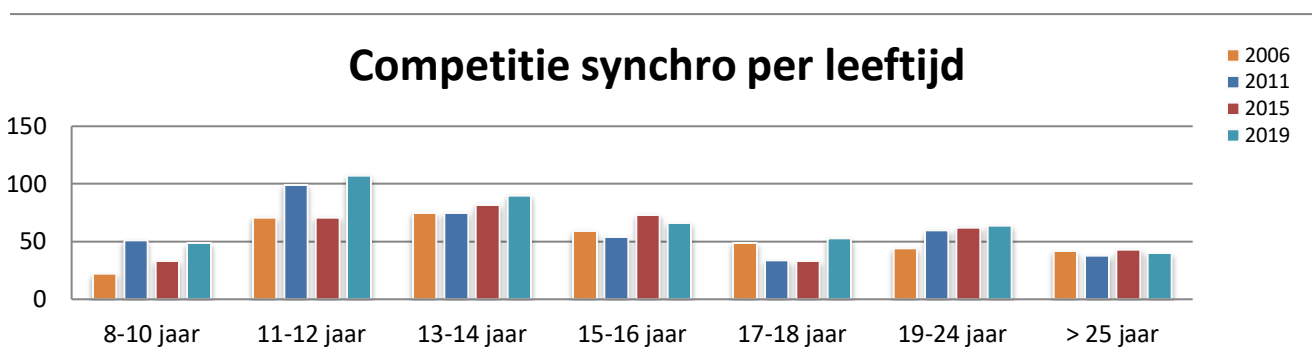
Aantal competitiesporters artistiek zwemmen

	2005	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2016-2019	2005-2019
Aantal	347	410	397	446	434	460	469	23	122
% t.o.v. vorig jaar	6,1%	8,8%	-2,2%	12,3%	-2,7%	6,0%	2,0%	5,2%	35,2%

Jaarlijks zijn er schommelingen merkbaar binnen de leeftijdscategorieën. De schommelingen zijn te wijten aan het beperkt aantal clubs en leden waardoor bijvoorbeeld problemen in één club vaak direct weerslag heeft in het aantal competitieleiden. Daarom is het belangrijk de cijfers te bekijken op lange termijn. Dan zien we voornamelijk een toename van 8-12 jarigen, m.a.w. in de instroom wat heel positief is!

Het niet doorgaan van het VK senioren en masters in 2017 & 2018 speelt een rol in de daling van het aantal competitievergunningen bij senioren in deze beleidsperiode.

	2006	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2016-2019		2006-2019	
8-10 jaar	22	58	33	39	36	60	49	10	26%	27	123%
11-12 jaar	71	91	71	87	92	102	107	20	23%	36	51%
13-14 jaar	75	75	82	87	76	79	90	3	3%	15	20%
15-16 jaar	59	58	73	82	75	71	66	-16	-20%	7	12%
17-18 jaar	49	36	33	43	55	50	53	10	23%	4	8%
19-24 jaar	44	49	62	63	51	58	64	1	2%	20	45%
> 25 jaar	42	42	43	45	49	40	40	-5	-11%	-2	-5%
	362	409	397	446	434	460	469				

Bovenstaande grafiek toont ook duidelijk de drop-out rond 12 jaar. Er dient nader onderzocht te worden of deze meisjes werkelijk stoppen of de stap zetten naar recreatief synchroonzwemmen of trainer worden (in geval van de senioren). Dergelijke cijfers kunnen momenteel nog niet accuraat en op een eenvoudige wijze

uit het ledenbestand Assist worden gehaald. Het totaal aantal recreatieve leden wordt op +/- 600 geraamd. Eind 2019 werd geen nieuwe meting gedaan. Een exacte registratie van het aantal recreatieve leden per leeftijd zal meer inzicht en gerichtere acties naar deze doelgroep mogelijk maken.

Trainers – opleidingen en bijscholingen

OD6.1 Vanaf juli 2020 vertoont de gewogen gekwalificeerde trainersgraad een stijgende trend

Tot op heden kunnen we geen accurate gewogen gekwalificeerde trainersgraad per discipline uit Assist halen. Je vindt cijfergegevens over deze sporttakoverschrijdende doelstelling onder het bestuurlijk jaarverslag.

Jaarlijks maken we een opleidingskalender op (A6.1.9) i.f.v. de vraag vanuit het veld.

De VZF probeert 2-jaarlijks een cursus initiator te organiseren om zo ook doorstroming te hebben naar de hogere niveaus, wat het niveau binnen de sport mee omhoog moet brengen.

In 2019 werden geen trainerscursussen georganiseerd, 11 trainers behaalden toen wel hun diploma instructeur B. Zes hiervan gaven aan door te willen gaan tot trainer B.

Aantal geplande en georganiseerde VTS opleidingen

Initiator AZ	1997	1999	2014	2014	2015	2016	2018	2019	2020
Aantal cursussen	1	1	1	1	0	1	1	0	1
Locatie	Hofstade	Hofstade	Hofstade	Aalst		Hofstade	Mechelen		Liedekerke
Aantal deelnemers			18	21		24	8		
Geïnteresseerden									18

Instructeur B AZ	1997	1999	2014	2014	2015	2016	2018	2019	2020
Aantal cursussen					Geannuleerd		1		
Locatie							Liedekerke		
Aantal deelnemers							12		
Geïnteresseerden								3	

Trainer B AZ	1997	1999	2014	2014	2015	2016	2018	2019	2020
Aantal cursussen									
Geïnteresseerden								6	

Acties 2020

- Bijscholingsdagen Assistent-Lesgevers Artistiek Zwemmen organiseren, die zich richten naar ouders, sporters al dan niet met eigen ervaringen binnen het synchroonzwemmen, die willen assisteren bij trainingen. Hiermee krijgen ze een basis mee om beginnende en vooral recreatieve zwemsters mee te helpen lesgeven. Dit verlaagt ook de drempel naar de initiatorcursus voor de personen met minder achtergrond binnen het Artistiek Zwemmen
- In Liedekerke zal in september 2020 een cursus initiatorcursus Artistiek Zwemmen van start gaan waarvoor al 18 kandidaten zijn.

- Wanneer er voldoende trainers kandidaat zijn om de cursus instructeur B – Trainer B te volgen én zij geslaagd of ingeschreven zijn voor het algemeen module, zal in 2020 de aanzet worden gegeven om deze cursus te schrijven en mogelijks te organiseren in 2021.

OD6.2 Vanaf juli 2020 vertoont het aantal bijgeschoolde trainers een stijgende trend

De VZF wil deze doelstelling realiseren via het systeem van Permanente Vorming. Trainers en lesgevers krijgen een erkenning voor de gevolgde bijscholingsuren en/of opleidingen en trachten we zo te motiveren om zich jaarlijks voldoende bij te scholen. Dit is ook gekoppeld aan het Jeugdfonds.

Alle info staat op [onze website](#)

Jaarlijks maakt de VZF een bijscholingskalender op (A6.2.3) o.b.v. de vraag binnen het veld.

Aantal Permanent Gevormde Trainers Artistiek Zwemmen

	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019*</u>	<u>2020**</u>
Erkende recreatieve trainers (3u)		32	32	12	13
Erkende competitieve trainers (6u)		38	88	22	35
Totaal	<u>40</u>	<u>70</u>	<u>120</u>	<u>34</u>	<u>48</u>

* op datum 1/7/2019

** tussentijdse, voorlopige meting op datum 31/12/2019

Sinds 2017 is het aantal te volgen uren voor competitietrainers opgetrokken van 3u naar 6u. Lesgevers en trainers binnen deze sporttak vertonen steeds een hoge bijscholingsbereid. Gezien het aantal georganiseerde bijscholingen in 2017 en 2018 is opgetrokken, merken we een toename in het aantal permanent gevormde trainers artistiek zwemmen. In het najaar 2017 werden de FINA figuren gewijzigd (4-jaarlijks) en binnen deze context een bijscholing georganiseerd voor officials (verplicht) en trainers. De interesse was heel groot, mede door het inschakelen van een internationaal jurylid Jennifer Gray, waardoor hebben 88 trainers een erkenning gekregen als bijgeschoolde competitietrainer in het seizoen 2017-2018. Deze piek zullen we 4-jaarlijks zien. In het seizoen, 2018-2019 zien we een verwachte daling, gezien werd beslist om minder bijscholingen te organiseren mits er ook een initiator én instructeur B cursus plaatsvond wat reeds veel tijd in beslag nam voor dezelfde mensen die ook cursist/docent/lesgever zijn. In de toekomst dienen we dit te vermijden en is het noodzakelijk, onafhankelijk van andere activiteiten, continuïteit in het bijscholingsaanbod in Vlaanderen te voorzien. In het seizoen 2019-2020 staan er heel wat bijscholingen op de kalender, wat zich in de tussentijdse meting op 31/12/2019 al duidelijk laat blijken in bovenstaande tabel

Aantal georganiseerde trainersbijscholingen door de VZF

			2017 Gerealiseerd / (voorzien)	2018 Gerealiseerd / (voorzien)	2019	2020
	BIJSCHOLINGEN TRAINERS	Indicator				
A6.2.3	Bijscholingen	Bijscholingskalender				
	Themagerichte bijscholingen		3 / (3)	0 / (1)	1	1
	Bijscholing gekoppeld aan Talentdagen		2 / (2)	3 / (2)	2	2
	Bijscholing nieuwe figuren		2 / (2)	0 / (0)	0 / (0)	0

ERKENDE TRAINERS BIJSCHOLINGEN	DATUM	ORGANISATIE	LOCATIE	ERKENDE UREN
Swim Conference	8-6-2019	VZF	Antwerpen	
Talenttraining	10-6-2019	VZF	Mechelen	3u
Bijscholing bestuurders	7-9-2019	VZF	Aalst	0u
Techniektraining FFBN	15-9-2019	FFBN	Montignies	4u
Super Synchro Dag	15-9-2019	KNZB	Nieuwegein	6u
Techniektraining FFBN	6-10-2019	FFBN	Montignies	4u
Clinic with Eleni Kougia	13-10-2019	VZF	Vilvoorde	3u-6u
Bijscholingen voor nieuwe (assistent) lesgevers	2&3-11-2019	VZF	Landen	3u-9u
Techniektraining FFBN	17-11-2019	FFBN	Montignies	4u
Jury D	1-12-2019	VZF	Vilvoorde	3u
Jury C	1-12-2019	VZF	Vilvoorde	3u
Techniektraining FFBN	12-1-2020	FFBN	Montignies	4u
Techniektraining FFBN	2-2-2020	FFBN	Montignies	4u
Swim Conference	6-6-2020	VZF	Antwerpen	3u-6u

Acties 2020

- Organiseren van de reeds voorziene bijscholingen in het voorjaar 2020
- Uitschrijven LTAD voor het Artistiek Zwemmen in Vlaanderen, dat ook als kapstok zal dienen voor het bijscholingsaanbod voor 2020-2021.
- Bekijken of we een aanbod Artistiek Zwemmen voorzien voor trainers competitieniveau op de Swimconference. Hierbij trachten we samen te werken met FFBN en KNZB

Sportaanbod competitie, recreatie, brevettdagen

OD8.1 Tegen september 2018 beschikt de VZF over een uitgeschreven sportmodel voor levenslange en brede zwemsportbeoefening.

Er werd afgestapt van het uitschrijven van een sportmodel over de verschillende sporttakken heen tijdens deze beleidsperiode (zie ook Bestuurlijk Jaarverslag). Eerst wordt gekeken worden naar de specifieke noden per sporttak, om deze dan te integreren.

De VZF zorgt ervoor dat jaarlijks i.s.m. de clubs een wedstrijdkalender (A8.1.10) wordt opgemaakt. Buiten de competitiewedstrijden, wordt er jaarlijks ook een recreatieve wedstrijd ingepland

Aantal Wedstrijden

	2016	2017	2018	2019
Vlaamse Kampioenschappen	4	3	3	3
Vlaamse Criteria	3	3	3	2
Belgische Kampioenschappen	5	5	5	5
Nederlandse Kampioenschappen	3	3	3	3
Provinciaal Kampioenschap	0	0	0	0
Recreameetings	1	1	1	1
Interclub			1	1
	16	15	16	15
Brevettdagen			5	3

Het Vlaams Kampioenschap Senioren en Masters gaat sinds 2017 niet meer door omwille van te weinig deelnemers (2017) en geen kandidaat organisator (2018-2019). In 2020 werd deze dan ook niet meer ingepland in de kalender

Het Vlaams Criterium Junioren werd afgelast omwille van de gewijzigde FINA regelgeving waarbij geen figuren meer gezwommen werden voor deze leeftijd en er geen interesse meer is in deze wedstrijd. Ook in 2020 zal de wedstrijd pas doorgaan bij voldoende interesse vanuit de clubs.

Acties 2020

- De kalender 2021 wordt al in maart 2020 worden opgemaakt en verspreid naar de clubs.
- In 2020 zullen meerdere préminiemen wedstrijden worden georganiseerd in België als instap/kennismaking van jonge meisjes met competitiewedstrijden.
- De VZF zet mee haar schouders onder de jaarlijkse recreatieve kerstshow (27/12/2020) te Antwerpen (organisatie ATLZ)
- Inventariseren van de shows en andere events die clubs organiseren binnen het Artistiek Zwemmen
- Binnen het Artistiek zwemmen wordt er op gebied van Talentontwikkeling geprobeerd om met FFBN op één lijn te werken, mogelijks zal hierbij ook de competitie worden herzien. Het LTAD (Long Term Athlete Development) moet hiervoor eerst worden opgemaakt (zie onder Talentdetectie- en ontwikkeling)

Talentdetectie- en ontwikkeling

Alle informatie, programma vind je terug [op onze website](#).

Het talentdetectie en -ontwikkelingsprogramma (A8.1.8) situeert zich opvolgende niveaus:

1) Talenten 8-11 jarigen

Voor de Talenten werd in juni 2019 een testdag georganiseerd om van hieruit de meisjes te selecteren die mochten deelnemen aan techniektrainingen seizoen 2019-2020 voor talenten, miniemen en kadetten, georganiseerd door de FFBN. Clubtrainers worden verplicht om aanwezig te zijn, zo stroomt de kennis ook terug naar de clubs.

2) 12&U

Vanaf seizoen 2019-2020 werd geen team meer samengesteld maar een selectie van meisjes uitgestuurd naar techniektrainingen, georganiseerd door FFBN. Er worden 4 trainingen georganiseerd t.e.m begin februari 2020. Nadien zal de VZF zelf nog een paar techniektrainingen organiseren in de periode maart-juni 2020.

3) 15&U

Vanaf 2019 werd een programma worden opgesteld voor deze leeftijdsgroep ter voorbereiding van de Christmas Prize te Praag in december 2019. Het team én solo werden knap 7de op deze internationale wedstrijd met zeer sterk deelnemersveld

4) EJK team & duet

Binnen het EJK-team worden enkel Vlaamse meisjes geselecteerd die talentvol zijn om de EJK limiet (duet) te halen.

Vanaf september 2018 werd een samenwerking opgestart met de FFBN waarbij gewerkt wordt naar het behalen van het EJK-limiet met een Belgisch juniorenteam. In 2019 haalde zowel het team als de duetten geen limieten voor het EJK.

In september 2019 werd een nieuw team samengesteld voor het seizoen 2019-2020, dat bestaat uit 10 Waalse en 4 Vlaamse meisjes. De wedstrijd waaraan wordt deelgenomen is de Open de Galicie 16-17 mei 2020. Hier wordt niet verwacht EJK-limieten te behalen gezien, doch is het belangrijk om als land deel te nemen aan buitenlandse wedstrijden om ervaring op te doen.

Deelname aan wedstrijden buiten België is naast het opdoen van ervaring en het leggen van internationale contacten, belangrijk om als land herkend en erkend te worden als een gebied waar Artistiek zwemmen beoefend wordt. Het verschil tegenover eerdere beleidsperiodes is daarin nu al merkbaar. Terwijl we vroeger slechts af en toe een uitnodiging kwam voor deelname aan wedstrijden buiten België, komen ze nu stevast mee.

Acties 2020

- Verder samenwerken met de FFBN:
 - Techniektrainingen Talenten – hiervoor zullen we in het voorjaar 2020 een testdag organiseren.
 - Nationaal juniorteam
- Verdere afstemming met de werking CoE = Center of Excellence, een VZW die teams met meisjes uit verschillende clubs begeleidt voor deelname aan buitenlandse wedstrijden. Het CoE werkt in 2020 met een team 15&U, een B-team 17&U en senioren duet.
- Het uitschrijven van een LTAD (Long Term Athlete Development) voor Artistiek Zwemmen in Vlaanderen en België, om als kapstok te dienen voor de verdere selectiewerking, ons wedstrijdaanbod, opleidingen e.d.

Juryopleidingen

OD8.2 Vanaf september 2020 zijn er voor alle sporttakken voldoende officials om competitie te garanderen

Het totaal aantal officials binnen artistiek zwemmen is reeds jaren in stijgende lijn door het consequent organiseren van opleidingen op verschillende niveaus (A8.2.6.). We beschikken nu over een grote basis D en C juryleden, wat op langere termijn zal resulteren in een aangroei van B en A juryleden.

Evolutie aantal juryleden per niveau

	2006	2016	2017	2018	2019	2016-2019	2006-2019	%
Totaal aantal	<u>32</u>	<u>59</u>	<u>61</u>	<u>72</u>	<u>67</u>	<u>8</u>	<u>35</u>	<u>52%</u>
FINA G			1	1	1			
Niveau A	10	7	7	7	6	-1	-4	-67%
Niveau B	5	5	3	2	2	-3	-3	-150%
Niveau C	2	13	15	27	25	12	23	92%
Niveau D	15	34	36	36	18	-16	3	17%
Niveau D - brevet					16	16	16	100%

In 2019 werd in het voorjaar een jury B georganiseerd en in het najaar jurycursussen D en C.

Overzicht geplande en georganiseerde jurycursussen synchro

	<u>2016</u>	<u>2016</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>

Niveau	D	A	B	C	D	B, C & D	B D
Aantal deelnemers	11	5	2	16	5	7 – 8 - 10	
Gestopt	1	0	0	2	0		
Aantal geslaagd	9	4	1	13	3*		
% geslaagd	90%	80%	50%	93%	60%		
Evaluatie	7,5/10						

* *nog niet definitief*

Sinds september 2018 werd een systeem van kwalitatieve en kwantitatieve evaluatie ingevoerd op basis waarvan juryleden kunnen degraderen van niveau. Eind 2018 werden de eerste degradaties doorgevoerd. Het niveau jury D Brevet werd gecreëerd zodat jury D toch kunnen blijven brevetten afnemen.

Degradaties op basis van jaarlijkse evaluatie

	2018	2019
Kwantitatief	14	7
Kwalitatief	0	0

Door het introduceren van deze kwalitatieve evaluaties ontstond in 2019 de noodzaak om op zoek te gaan naar een tweede persoon om de juryopleidingen te geven en de opleiding tot FINA jury te volgen.

FINA-jurylid

FINA jurylid niveau G = Evi Van der Gucht

De VZF vindt het belangrijk dat minstens 1 jurylid internationale erkenning heeft en uitgestuurd wordt om de nodige expertise te hebben voor de eigen jurycursussen, evaluaties.

Het FINA jurylid moet de verplichte internationale bijscholingen (2-jaarlijks) volgen en per jaar op minimum één internationaal erkende wedstrijd fungeren om de status te behouden. Sinds eind 2018 zijn deze ook verplicht een jaarlijks examen af te leggen. Ook in 2019 voldeed Evi Van der Gucht aan deze verplichtingen en behoudt haar niveau FINA – G.

Acties 2020

- Iselle de Konijnenburg zal worden voorgedragen als tweede FINA jurylid
- Organisatie jurycursus B en D bij voldoende kandidaten
- Kwantitatieve jury evaluaties september en halfjaarlijkse kwalitatieve evaluaties op wedstrijden
- Evaluatie van de juryopleidingen (A8.2.4). Waarschijnlijk zullen geen grote aanpassingen nodig zijn aan de opleidingen gezien deze continu, na elke opleiding, worden bijgesteld

Werking Vlaamse Sportcommissie Artistiek Zwemmen

In 2019 stopte Marijke Neefs LAQUA om persoonlijke redenen, maar zijn er 2 nieuwe leden benoemd binnen de **Vlaamse Sportcommissie Artistiek Zwemmen**, Micheline Linard (KVO) en Iselle Van de Konijnenburg (SCB). Zo werd in 2019 de Sportcommissie verder uitgebreid om de taken nog meer te verdelen. Iselle werd opgeleid om met Evi de juryopleidingen en evaluaties mee te verzorgen. Ingrid De Kimpe verliet in 2019 de commissie, zij werd lid van de Raad van Bestuur van de VZF. Zij blijft als vrijwilliger wel het wedstrijdsecretariaat uitoefenen binnen de VZF en de KBZB

Samenstelling 2019:

- Babette Forsyth LSVZ – Voorzitter / Recreatief Artistiek Zwemmen
- Els Audenaert VZF – Secretaris
- Evi Van Der Gucht SCB - FINA Jury G / Jury opleidingen C t.e.m. A en evaluaties / afgevaardigde Nationale Sportcommissie
- Jasmien Dumortier SKF - Talentdetectie&ontwikkeling / Trainersopleidingen
- Sigrid Vergauwe BZK - Talentdetectie&ontwikkeling / Trainersopleidingen
- Micheline Linard – KVO Talentdetectie&ontwikkeling
- Iselle Van de Konijnenburg – SCB / Jury opleiding D

Zij vergaderden 3x en hielden 1x een jaarvergadering met alle clubs waarop het Jeugdfonds van de VZF werd toegelicht.

Per commissielid werd een domein aangewezen die zij mee opvolgen.

Alle informatie vind je up to date op [onze website](#)